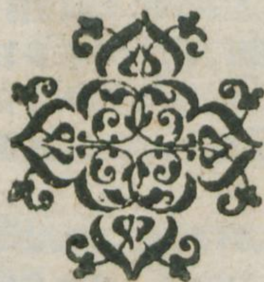

DIALOGVS
oft
Tzamensprekinge
ghemaect op den Vrede-
handel.

Ghestelt by Vraghe ende Antwoordt.

Overghezet wt de Fransoysche in onse Neder-
duytsche tale.

ANNO 1608.

DIALOGVS
oft
Tzamensprekinghe/gemaect
op den Vrede-handel.

Vraghe.
Isser een Monarche?
Antwoorde.
Daer isser een die het gheerne wesen zoude.
Vrag. Hoe is synen name?
Antw. Io, el Rey.
Vrag. Wat is dat voor een Dier?
Antw. Hoe? tis een Sanct.
Vrag. In wat Calendrier vintmen synē naem?
Antw. Inden Roomschen.
Vrag. Met wat letteren is synen name afghemaelt?
Antw. Met swarte letteren.
Vrag. Isset dan een Sanct zonder heylighen dach?
Antw. Gheenzins/want hy doet wel wat meer dan de ghemeyne Heylighen.
Vrag. Ey/wat doch?
Antw. Hy maect zelfs Heylighen.

Vrag. In wat Almanach' vintmen die namen gheschreven?
Antw. Indien des Landes.
Vrag. Met wat letteren zijnse ghetreckent?
Antw. Met roode letteren.
Vrag. Waerom met roode letteren?
Antw. Io, el Rey heeftse roode bonnettē gegevē.
Vrag. Zijnt dan Cardinalen?
Antw. Jaet.
Vrag. Van wat tijtel?
Antw. Van des Beuls swaert.
Vrag. Nu beghin ic v te verstaen/hoewel ic van tgheslachte van Edipe niet en ben: Maer desen Sanct doet hy gheen mirakel?
Antw. Ja hy zeker.
Vrag. Wat doch?
Antw. Geheel anders als Christus plach te doē.
Vrag. Hoe dat?
Antw. Christus maecte de blinde ziende: ende maect de ziende blint.
Vrag. Met wat medicijne?
Antw. Met gheel sausse.
Vrag. Maer desen Sanct vā wat Religie is hy?
Antw. Om al te hebben.
Vrag. Dat is een Religie die ghemeyn is/ende hy treftse hier int particulier. Maer ter goeder trouwen / desen Io, el Rey zoude hy noch wel meenen Monarche te worden?
Antw. Hy hopet noch al.
Vrag. Gaet syn hope vast?

Antw. Ghe'lijc den winde.
Vrag. Maer heeft dese ydele hope langhe by de Spagniaerden gheweest?
Antw. Jase zedert dat Ferdinandus ende Isabelle de nieuwe weerelt ontdect ende ghevonden hebben.
Vrag. Wat willen sy daer wt besluyten / dat sy de nieuwe weerelt ontdect eñ gevondẽ hebbẽ?
Antw. Datse oot d'oude winnen zullen.
Vrag. Dat ware wel ghepas diest / dat zoude onghelijc beter wesen dan ketelspel: Ey lieve zeght my / wat zeytmen vanden Vrede?
Antw. Hy wort ghesmeet.
Vrag. Op wat aembeelt?
Antw. Op den aembeelt van Vulcanus / den rechten Neve van Pluto.
Vrag. Dat is een dapper Smit.
Antw. Neen: Hy is al een goet Meester / want hy smeet het yser ter wijle het heet is.
Vrag. Met desen Vrede / wat zalmẽ ons geven?
Antw. Omnia. al.
Vrag. O ongewoonlijcke mildicheyt!
Antw. Ziet wel toe.
Vrag. Welcke zijn d'oorzaken van dese overgroote mildicheyt?
Antw. Twee voornementlijc.
Vrag. Welcke zijn dese?
Antw. Grooten noot ende Groot bedroch.
Vrag. Welc is hunnen meesten noot?
Antw. Ghebreec van ghelt.

Vrag. Dat is zeker een groot ghebrec / Godt wilder alle goede Ghezellen voor behoeden: Isser anders niet dat hem deert?

Antw. Jaet.

Vrag. Watte?

Antw. De groote quellinghe diemen hun ghedaen heeft op de Spaensche Zee.

Vrag. Anders niet?

Antw. Ja: Ooc de schade die sy lijden door de navigatie eñ trafficque / by die van dese Landen op Oost-Indien.

Vrag. Wat isser meer inden weghe?

Antw. Sy vreesen datmen desghelijcken zoude doen op West-Indien.

Vrag. Dat zijn groote zaken ende van grooter consequentie voor hunlieden.

Antw. Ja groot ghenoech om de Spaensche Koopliedeu de Misse van Requiem te doen zinghen.

Vrag. Is dat al? hebbense anders gheen oorzaken?

Antw. Noch een.

Vrag. Wat is dat?

Antw. Sy vreesen dat wy wel Fransch mochten worden.

Vrag. Zoude hier den knoop wel ligghen? hier is onraet: Maer de Koninc van Vrancrijc zoude hy hier toe wel willen verstaen?

Antw. Vriendt/ hy zoude dit brocxken in swelghen zonder knauwen.

Vrag.

Vrag. Laet ons nu komen tot de tweedde nootwendicheyt: Zoude hy wel van meeninghe wesen ons te bedrieghen?
Antw. In alder manieren.
Vrag. Waerom zoude hy hem met bedroch behelpen?
Antw. Om dat hy ons met de Leeuwen klau niet en heeft konnen grijpen / daerom zoude hy ons geerne met den Vossen steert geesselen.
Vrag. Maer by wat middel meent hy ons te bedrieghen?
Antw. Hy zoect ons te betooveren metten zoeten droom van Vryheyt.
Vrag. Zal hy dencken dat wy alsdan in vryheyt zijn?
Antw. Hy zal wel veel eer gelooven/dat wy zonder Heere leven/ dan dat wy in vryheyt zijn.
Vrag. Wat zal hy meer doē om ons te bedriegē?
Antw. Hy zal zoecken onder ons in te voeren verscheyden opinien ende corruptien.
Vrag. Tot wat eynde?
Antw. Om te verwecken inwendighe oneenicheden.
Vrag. Onder wat pretext?
Antw. Zoo onder tdecsel van Religie / als andere ambitieuse pretensien op de gherechticheden ende preeminentien vande particuliere Provintien ende Steden.
Vrag. Wien zal hy hier toe ghebruycken als principale instrumenten?

Antw. De ghene die hy zal bevinden met de gheelzucht ghequelt te zijn.

Vrag. Wat recepten zal hy gebruycken om die daer van te ghenesen?

Antw. Hy zalse tsap van Peru in gheven.

Vrag. Dat is een excellente recepte eñ van grooter kracht / want sy en geneest niet alleen den siecken/maer ooc den Doctoor: Maer wie zal hy daer toe ghebruycken/ om syn voornemen behendichlijc int werc te stellen?

Antw. De tweedde Synonem Virgilianum.

Vrag. Hoe worden de voornaemde onder hunlieden ghenaemt?

Antw. Jesuwijten.

Vrag. Wat Beesten zijn dat?

Antw. Het zijn Hyænæ.

Vrag. Waeromme?

Antw. Om dat sy de stemme vanden Herder na conterfeyten / op dat sy de Schapen te beter zouden konnen bedrieghen/ eñ daer na te verscheuren.

Vrag. Wat ambacht doen sy?

Antw. Het zijn Vleesch-houwers.

Vrag. Waer van?

Antw. Van d'onnooselé zielen.

Vrag. Waer aen ziet mē dat t'Vleesch-houwers (zijn?

Antw. Om datse ghemeenlijc eerst krauwen/ eer sy doot steken.

Vrag. Ghy noemtse Vleeschouwers alle gelijc: Maer wat is eygentlijc te zeggen Jesuwijt?

Hyænæ zijn Dierē/ gegenereert van een Lupaert ende een Leeuwinne/ de Wolvē byna ghelijc/ nochtās schadelijc / om dat sy niet alleē wreedt/ maer ooc seer subtijl zijn.

Antw.

Antw. Dat beteeckent even zoo veel / als den laetsten stront die dē Antechrist geschetē heeft.
Vrag. Ghy praet van stront?
Antw. In hun kele.
Vrag. Maer zijn de Jesuwijten hier, toe bequamer als andere?
Antw. Jase / want sy hebben de konst om de conscientie van Godt af te keeren / ende hun zelven daer van meester te maken.
Vrag. Wat maken sy dan van zoodanige menschen / die sy alzoo ghewonnen hebben?
Antw. Sy maken daer van Catholijcken / van hun ghezintheyt.
Vrag. Maer wat voordeel zullen zoodanighe Catholijcken meer hebben als d'andere?
Antw. Zulc voordeel / als Cyclops beloofde aen Vlissem / dat was / dat hy haest verslonden zoude worden.
Vrag. Maer oft sy eenige persoonen van credie ende aenzien vonden / op dewelcke sy niet en konden zegghen / wat zullen sy die leeren?
Antw. Spaensche Vyghen eten.
Vrag. Zijn sy meester van dat spel?
Antw. Ja sy in trouwen / sy zoudē yemant wel 45 ende een loopende kaerts voor we gheven / ende tspel evenwel winnen.
Vrag. Nu om wederom tot de zake te komen / lo, el Rey zal hy avontueren de Peys wel willen handthaven.
Antw. Tspijt hem veel te zeer.

(:,:) v Vrag.

Vrag. Wattes?
Antw. Dat hy ghedwonghen wordt zulcken schoonen buyt te verlaten.
Vrag. Hoe heet dien buyt?
Antw. De Melc-koe van Hollandt.
Vrag. Zal hy dan pooghen dien wederom te krijghen?
Antw. Wel zoud' hy niet?
Vrag. Om daer toe te geraké/wat zal hy doen?
Antw. Hy zal zoecken met loosheyt alle suspitie wech te nemen / ende ons wijs te maken dat alle dinc neutken is.
Vrag. Wat zal daer wt volghen?
Antw. Hy zal ons zoecken te bedrieghen met eenen gheveynsden Vrede.
Vrag. Maer hy zal (moghelijc) conscientie maken synen eedt te breken?
Antw. Den grooten Luander van Roomen zal hem daer van lichtelijc absolveren.
Vrag. Heeft hy daer zoo grooten credit?
Antw. Ja hy / want in syn conclavie representeert hy den Persoon vanden eersten heyligen Gheest.
Vrag. Maer desen grooten Gheytendrijver / is hy zoo milde met syn absolutie?
Antw. Ja hy / ende met syn benedictien mede.
Vrag. Hoe verkrijchtmen zoodanighe absolutien?
Antw. Mits gevende zilver voor was eñ loot.
Vrag. Dat is een fraeye Alchemisterije / maer

zeght

zeght nyp (ic bidts v) vergheeft hyt altemael?
Antw. Ja/ al waert dat ghy v eyghen Moeder ghezoent hadt.
Vrag. Maer hoe gheeft hy de benedictie?
Antw. Hy maect een kruys met twee vingeren.
Vrag. Waer toe is zulc een kruys goet?
Antw. Om de vliegen te verjagen indē Zomer.
Vrag. Gargantua en heeft noyt van zoodanige remedie gheweten / anders zoude hyse mede ghebruyct hebben. Maer laet ons nu weder keeren tot ons voorgaende propoost van desen ydelen Vrede.
Antw. Ic bens te vreden.
Vrag. Ghenomen den Koninc van Spagnien hadde wat quaets inden zin/den Eertshertoghe en zal hem hier in niet volghen willen?
Antw. Waeromme?
Vrag. Om dat den Eertshertoghe een zeer goedertieren Prince is/ghelijc sy zegghen.
Antw. De merckteeckenen ende d'overblijfselen van syne goedertierenheyt zijn te zien buyten de poorten tot Brussel.
Vrag. Wat verstaet ghy by d'overblijfselen?
Antw. De beenderen vande jonghe dochter die hy daer levendich heeft doen begraven.
Vrag. Maer dit zal metter tijt vergeten worden.
Antw. De memorie van een overgroote wreede daet brenget met haer een eeuwighe ghedachtenisse. (is.
Vrag. Maer sy zeggē zelfs dat het qualijc gedaē
Antw.

Antw. Ja / daerom: om dat syt niet meer doen en moghen.

Vrag. Ooc mede de Gemeente en zal haer (moghelijc) nu zoo lichtelijc / als wel in voorleden tijden / niet laten bedrieghen / om dat sy veel quaden ontkomen zijn.

Antw. Maer een korte vreucht / die tegenwoordich is, doet altemet de voorgaende lancdurighe pijne vergheten.

Vrag. Dat is een praetken voor den vaec.

Antw. Men poocht ons in slaep te wieghen.

Vrag. Tot wat eynde?

Antw. Om ons alsdan te beter ketenen van een onverdraechlijc joc der dienstbaerheyt ende slavernije aen de beenen te worpen.

Vrag. Waeromme hoortmense dan spreken?

Antw. De ghene die zulcx goet vinden / weten waeromme / ende hebben hun redenen.

Vrag. Wat redenen?

Antw. De groote swaricheden die daer ontstaen wt d'omstandicheden van een sware eñ l[a]ncduerighe Oorloghe.

Vrag. Maer de gerechticheyt vande zake is een groot behulp totter circonstantie der zelver.

Antw. Dat is waer, want den erm des Heeren en is niet verkort om de syne te helpen.

Vrag. Dewijle men goet ghevonden heeft met hemlieden te spreken / hoe zalmen dese handelinghe beghinnen?

Antw. Laet ons handelen als met zoodanighe / die

die van meeninge zijn ende voor hebben ons te bedrieghen / indien sy konnen.

Vrag. Maer wy zullen wel zoodanighe conditien bedinghen / datse ons niet en zullen konnen bedrieghen.

Antw. Ic gedrage my aenden Poët Plautum/ die zeyt:

Qui cavet, vix cavet,
Cum etiam cavet,
Et jam cavisse ratus
Sæpius cautor captus est.

Dat is te zegghen:

Die sic wil wachten voor bedroch//
En wacht sic nau ten vollen noch//
Hoewel hy schoon sic wachtet:
Als hy meent vry zijn vanden stric//
Zoo wort hy noch ghevanghen dic//
Hoe nau hy daer op achtet.

Vrag. Maer zeght my eyndolijc/waerom heeft den Prince Mauritius zulc mishaghen in desen Peys?

Antw. Om dat hy die houdt voor een compact tot dienstbaerheyt ende slavernije.

Vrag. Heeft hy noch eenighe byzondere meer?

Antw. Ja/zeer groote.

Vrag. Welcke doch?

Antw. Om datse syn Vader vermoort hebben.

Vrag.

Vrag. O grouwelijcke daet! maer die ons geerne den Vrede aenpreken zouden/ zegghen dat de toelatinghe van een absolute Vryheyt / een groot voordeel waer voor den staet van dese Landen / om ons te bedrieghen : Ic wil dat lo, el Rey ons noch wel andere prerogativen toestaen zoude?

Antw. Ja hy.

Vrag. Welcke doch?

Antw. Dat wy met den name van goede Onderdanen zouden verciert worden.

Vrag. Dat is tzelve dat de Griecke niet Alexander de Groote accordeerden.

Antw. Dat is waer.

Vrag. Wat zouden wy dan hebben?

Antw. Tgroote lot van Brugghe.

Vrag. Wat was doch dat?

Antw. Niet.

Vrag. Wel wat zalt dan wesen/niet/niet/in materie vande transubstantiatie? is zoo als

Antw. Yser/vyer/vlamme/ende bloet.

Vrag. Voor wien doch?

Antw. Voor de arme Geusen.

Ziet dan toe ghy arme Geusen / Godt wil u bewaren ende beschermen voor alle quaet ende bedroch: Amen/Amen.

